



**mpc**  
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM



**Európska únia**  
Európsky sociálny fond

**Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ**

Mgr. Anna Burdová

## **Nemecko na stanovištiach**

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Prešov  
2014

**Vydavateľ:** Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,  
850 01 Bratislava

**Autor OPS/OSO:** Mgr. Anna Burdová

**Kontakt na autora:** Spojená škola D. Tatarku 4666/7 Poprad  
annaburdova@hotmail.com

**Názov OPS/OSO:** Nemecko na stanovištiach

**Rok vytvorenia** 2014

**OPS/OSO:** XI. kolo výzvy

**Odborné stanovisko vypracoval:** Mgr. Eva Škorupová

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

## **Kľúčové slová**

Nemecký jazyk. Učenie sa na stanovištiach. Nemecko. Reálie Nemecka. Projekt. Prezentácia.

## **Anotácia**

Vo svojej práci „Nemecko na stanovištiach“ predstavujem svoju pedagogickú skúsenosť s využitím metódy učenia sa na stanovištiach. Práca obsahuje teoretické východiská a praktické návody k téme: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“. Predkladaná skúsenosť obsahuje ciele, postupy, konkrétne zadania úloh, materiály, pomôcky a moju reflexiu týchto skúseností pre učiteľov nemeckého jazyka. Na jednotlivých stanovištiach žiaci rozvíjajú postupne všetky svoje komunikačné zručnosti.

## **Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania**

Učenie sa na stanovištiach ako nástroj rozvoja kľúčových kompetencií v kompetencii otvoreného vyučovania v predmete nemecký jazyk	855/2012
Humanizácia vyučovania nemeckého jazyka	57/2010

## OBSAH

ÚVOD .....	5
1 OPIS PEDAGOGICKEJ SKÚSENOSTI .....	7
2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ.....	9
2.1 Učenie sa na stanovištiach .....	10
3 ÚVODNÁ HODINA - VSTUP DO TÉMY.....	13
3.1 Plagát .....	13
4 NEMECKO NA STANOVIŠTIACH .....	17
4.1 Princípy práce na stanovištiach .....	18
4.2 Zoznam úloh .....	21
4.3 Stanovište Geografie .....	22
4.4 Stanovište História .....	23
4.5 Stanovište Piesne a dialekty.....	26
4.6 Stanovište Projekty.....	28
4.7 Stanovište Reálie .....	32
ZÁVER .....	37
ZOZNAM PRÍLOH .....	40

## ÚVOD

Vo svojej práci „Nemecko na stanovištiach“ predstavujem svoju skúsenosť so spracovaním témy „Krajina, ktorej jazyk sa učím“.

Základ tohto konceptu tvorí inovatívna metóda – učenie sa na stanovištiach. Metóda učenia sa na stanovištiach je osobitná forma otvoreného vyučovania. Žiaci pracujú samostatne na jednotlivých stanovištiach: Geografia – Dejiny – Piesne a dialekty – Projekty - Reálie, kde riešia rôzne druhy úloh, ktoré súvisia s Nemeckom, jeho reáliami, mestami, históriou, kultúrou a s najznámejšími dejinnými, kultúrnymi a spoločenskými udalosťami. Žiaci sa oboznamujú a sami ďalej spracovávajú známe osobnosti Nemecka v minulosti a dnes z oblasti politiky, umenia, kultúry, športu. V ucelenom vyučovacom bloku sa striedajú rôzne druhy materiálov: texty, obrázky, mapy, krátke videá a reportážne filmy, power-pointové prezentácie a rôzne interaktívne materiály z internetu.

Na jednotlivých staniciach sa obmieňajú tak obsahy ako aj komunikačné zručnosti – počúvanie, čítanie, písanie a ústny prejav, pričom na každom stanovišti sú rozmanité druhy úloh, činnosti, resp. výstupy – úlohy v pracovných listoch, žiaci robia webové rešerše, tvoria projekty a prezentácie.

V súčasnej dobe je potrebné okrem knižných učebných zdrojov zakomponovať do výučby aj prácu s informačnými technológiami, čo je jedna z priorít štátneho vzdelávacieho programu a u väčšiny žiakov sa stretáva s veľmi pozitívnym ohlasom. Táto skutočnosť je významným príspevkom k zvýšeniu záujmu a motivácie žiakov učiť sa nemecký jazyk.

Vo svojej práci ponúkam svoju skúsenosť s takto spracovanou témou Nemecka, resp. témy: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“, kde predstavujem overené materiály, úlohy a postupy. Koncept, ktorý som vytvorila, som realizovala v prvom ročníku bilingválneho gymnázia a u žiakov sa stretol s pozitívnym ohlasom. Je jedným z možných spôsobov spracovanie tejto témy alebo aj prípravou na maturitnú skúšku.

Predstavovaná pedagogická skúsenosť obsahuje scenáre, postupy a komentáre ako aj konkrétne pracovné listy, ktoré je možné hneď využiť na vyučovaní nemeckého jazyka na stredných školách - gymnáziách aj stredných odborných školách. Žiak má ovládať nemecký jazyk aspoň na úrovni B1, aby mohol učiteľ využiť materiál v praxi.

V úvode práce sa venujem niektorým teoretickým aspektom ako je otvorené vyučovanie a hlavne nosnej metóde – učeniu na stanovištiach. V praktickej časti predstavujem materiály k jednotlivým stanovištiam, pracovné listy a pomôcky, charakterizujem ciele a opisujem svoju pedagogickú skúsenosť s takto spracovanou témou.

Hlavným prínosom mojej práce vidím vo vypracovaní inovatívneho konceptu témy: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“. Žiaci pracujú s rozmanitými druhmi materiálov a informácií a získavajú tak predstavu o Nemecku. Väčšinu materiálov hodnotili žiaci ako veľmi zaujímavé. Interaktívne úlohy sú pre žiakov väčšinou atraktívne. Predkladané materiály majú svoju informačnú, obsahovú a jazykovú hodnotu a pomáhajú žiakom prítlačlivým spôsobom vytvoriť si obraz o krajine, ktorej jazyk sa učia. Zároveň žiaci

pozitívne hodnotili možnosť samostatne pracovať a projektové výstupy umožňujú žiakom zamerať sa na oblasti a témy, ktoré ich osobne zaujímajú najviac, čo je znovu príspevkom k posilneniu vnútornej motivácie učiť sa cudzí - nemecký jazyk.

Metóda učenia sa na stanovištiach je metódou, ktorú mám overenú a odporúčam ju vyskúšať aj ostatným kolegom. Túto prácu ponúkam ako inšpiráciu pre ďalších vyučujúcich nemeckého jazyka.

# 1 OPIS PEDAGOGICKEJ SKÚSENOSTI

V predkladanej práci predstavujem svoju pedagogickú skúsenosť s formálne novým a obsahovo bohatým spracovaním témy „Krajina, ktorej jazyk sa učím“ na hodinách nemeckého jazyka na gymnáziu, respektíve na nemeckom bilingválnom oddelení.

Čo sa týka mojej konkrétnej praktickej skúsenosti s témou Nemecka, tak tento koncept je samostatnou jednotkou, ktorú zaradujem na koniec školského roku v prvom ročníku bilingválneho nemeckého gymnázia, kedy žiaci už ovládajú nemčinu zhruba na úrovni B1. Tento koncept vznikol na základe potreby ponúknuť žiakom možnosť vytvoriť si ucelenejší obraz o krajine, ktorej jazyk sa učia. Vyplynulo to aj zo skutočnosti, že učebnice, s ktorými v prvom ročníku pracujem, sa týmito témami nevenujú, vo vyšších ročníkoch majú žiaci nemecké predmety dejepis a zemepis, tie sú však odborne zamerané a vyučujú ich nemeckí kolegovia. Zároveň hneď v druhom ročníku žiaci absolvujú výmenný pobyt v Nemecku. Moja skúsenosť je taká, že žiakom chýba všeobecný prehľad o krajine, ktorej jazyk sa učia. Týmto konceptom sa žiaci oboznámia s najznámejšími osobnosťami, mestami a oblasťami, zvyklosťami, s niektorými najvýznamnejšími dejinnými udalosťami. Predkladaný materiál nie je kompletný, ide o výber udalostí, osôb a miest. Jeho hlavným cieľom je vzbudiť záujem o krajinu, ktorej jazyk sa žiaci učia, a teda aj o samotný nemecký jazyk. Preto som aj výber jednotlivých materiálov a aktivít na stanovištiach podriadila hlavnému cieľu.

Tomu zodpovedá aj výber metódy – učenie sa na stanovištiach ako jedna z netradičných foriem vyučovania. Už zo samotného názvu vyplýva, že takéto učenie prebieha v osobitnej situácii – na stanovištiach (*Lernstationen*). Na každom stanovišti – geografia – história – piesne a dialekty – projekty a prezentácie – reálie – sú rozložené úlohy, ktoré zastrešuje jedna ústredná téma: „Nemecko“. Žiak postupuje od stanovišťa k stanovištiu, kde individuálne rieši úlohy.

Hoci je prostredie, pre ktorý bol tento koncept vytvorený (bilingválne gymnázium) špecifický, všetky čiastkové ciele sú plne identické s cieľmi výučby v cieľových skupinách, pre ktoré je táto práca určená. Tento materiál možno využiť na stredných školách na bežných hodinách nemeckého jazyka, na konverzačných hodinách alebo môže slúžiť ako príprava na maturitnú skúšku. V nezmenenej podobe sa dá využiť aj pre alternatívne formy vyučovania, napr. rôzne projekty. Ako najväčšiu prekážku pri praktickej aplikácii tejto témy v danej podobe v štandardných podmienkach strednej školy by som vnímala argument, že projekt je časovo náročný. Na realizáciu som vyhradila 8 vyučovacích hodín, čo boli dva vyučovacie dni – na bilingválnom gymnáziu majú prváci 18 hodín nemčiny do týždňa. Vyučujúci si musí hodiny rozplánovať na dlhšie obdobie. Ostatné veci sú plne realizovateľné aj v bežných podmienkach vyučovania nemeckého jazyka na strednej škole. Podmienkou je ovládanie nemčiny žiakmi na úrovni B1.

## Špecifikácia cieľovej skupiny:

Cieľová skupina, pre ktorú sú táto práca určená, sú pedagógovia humanitných disciplín úplného stredného odborného vzdelávania:

- kategória pedagogických zamestnancov: učiteľ

- podkategória: učiteľ nemeckého jazyka pre úplné stredné všeobecné vzdelávanie a učiteľ nemeckého jazyka pre úplné stredné odborné vzdelávanie
- typ školy a ročník: stredná škola, 1. – 4. ročník
- vzdelávacia oblasť: jazyk a komunikácia
- vyučovacie predmety: nemecký jazyk, konverzácia v nemeckom jazyku

### **Hlavný zámer:**

Hlavným zámerom tejto práce je poskytnúť vyučujúcim nemeckého jazyka vo vyučovaní nemeckého jazyka overené hotové učebné materiály, pracovné listy a spracované didaktické postupy k téme: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“ v inovovanej podobe – metódou učenia sa na stanovištiach. Žiaci pracujú s rozmanitými inšpiratívnymi a kreatívne spracovanými materiálmi. Inovatívna metóda a zaujímavé obsahy spätne pôsobia na motiváciu žiakov a podporujú príťažlivosť výučby nemeckého jazyka.

Ciele jednotlivých vyučovacích hodín, resp. jednotlivých stanovišť uvádzam pri konkrétnych hodinách, resp. stanovištiach v praktickej časti mojej práce. Hodiny a stanovišťa obsahujú štandardné ciele vyučovania nemeckého jazyka na úrovni B1. Ide o precvičovanie všetkých komunikačných zručností – počúvanie a čítanie s porozumením, písomný aj ústny prejav, ďalej ide o zvýšenie motivácie žiakov komunikovať v nemeckom jazyku, rozširovanie slovnej zásoby a upevňovanie vybraných gramatických javov.

Potrebné pomôcky, materiálne a technické vybavenie je podrobne rozpísané v jednotlivých častiach. Pri materiáloch z internetu uvádzam adresy, kde môžu učitelia materiály nájsť. Ide o videá a reportáže, ale aj ďalšie materiály. Na hodiny je treba zabezpečiť pre žiakov viacero počítačov s prístupom na internet.

Temer všetky materiály, ktoré som zaradila na jednotlivé stanovišťa, som už predtým poznala, mala overené v praxi a žiakov zaujali. Všetky sa dajú využiť aj jednotlivo.



## 2 TEORETICKÉ VÝCHODISKÁ

Učenie sa cudzieho jazyka sa chápe ako kognitívny a kreatívny proces získavania, ukladania a aktivácie jazykových dát v pamäti, tvorby hypotéz a ich testovania v kontexte materinského jazyka, resp. iných jazykov (interferencia/transfer) a rozvíjanie neustále sa meniacej „Interimssprache“ (Interlanguage) v tomto procese.

Zmena didaktickej perspektívy – od predmetu učenia a učenia k procesu učenia sa a učiacim sa „vom Lehrgegenstand und dem Lehren zum Lernprozess und zu den Lernenden“, ako aj dôsledné akceptovanie špecifických faktorov cieľovej skupiny pri plánovaní vyučovania naznačujú, že stanovenie všeobecne záväzných učebných metód je v protiklade s chápaním komunikatívnej didaktiky. Táto nenavrhuje do seba uzatvorený a univerzálne platný metodický koncept, ale sa snaží vytvoriť a pripraviť princípy a postupy na sformulovanie kurikúl (východiská, ciele, učebné postupy, médiá a kontrolu učebného progresu) tak, aby zohľadňovali špecifiká cieľových skupín. Pritom je zrejmé, že učebné metódy a postupy sú výrazne ovplyvňované sociálno-politickými a inštitucionálnymi základmi a špecifickými učebnými predpokladmi.

Je jasné, že takáto orientácia na učiaceho sa a na proces učenia sa má dopad na metodické princípy. To sa týka

- roly učiteľa (ako pomocníka v procese učenia sa, nielen ako sprostredkovateľa vedomostí, respektíve experta na médiá)
- aktivácie samotného učiaceho sa (sebaobjavné, induktívne učenie sa, rozvoj efektívnych učebných stratégií)
- rozvoja komunikačných stratégií (uistenie sa o pochopení a „Bedeutungsaushandlung“)
- rozvoja úloh, ktoré vyžadujú kooperáciu a samostatnosť
- otvorenej a flexibilnej podoby učebných materiálov, ktoré by mali byť použité tak, aby umožnili rôzne prístupy a priebeh (diferencovanosť a individuálnosť)
- rozvoja mnohostranných zadaní úloh a foriem cvičení, ktoré sú zamerané na konkrétny učebný účel a komunikačný podnet
- vedomého rozširovania sociálnych foriem vyučovania (individuálna práca, práca vo dvojiciach a v skupinách voči dominancii frontálneho vyučovania)
- silnejšej orientácie učebného procesu na obsahy, ktoré pre učiaceho sa niečo znamenajú oproti dominancii konštruovaných textov, ktoré sú často obsahovo prázdne ale gramaticky ťažké. (Bausch, 2007, s. 231-232)

V súvislosti s týmito tendenciami sa stretávame s pojmom otvoreného vzdelávania. Zelina (2000) ho charakterizuje ako učenie orientované na žiaka, komplexné a aktívne učenie sa. V porovnaní s tradičnými vzdelávacími postupmi, kde je subjektom a tvorcom učiteľ, je v otvorených vyučovacích metódach stredobodom aktivít žiak. Takéto učenie stavia na sebakontrolle, sebadisciplíne a tvorivosti žiakov a aj učiteľa (Zelina, 2000, s. 49).

Jedným z hlavných princípov otvoreného vyučovania je akceptovanie vzdelávacej autonómnosti žiaka. Alfou a omegou otvoreného vzdelávania je totiž taká psychologická

konceptia, ktorá je orientovaná na človeka. V ďalšom pláne zahŕňa takto orientované vzdelávanie celý rad postupov, metód a prostriedkov.(Krausová, 2010. s. 8-9).

Otvorené vyučovanie je osobitným spôsobom nazerania na vyučovanie a tvorí protiklad tradičného vyučovania. Pri takejto pedagogickej koncepcii sa mení postavenie žiaka i učiteľa, samotná organizácia vyučovania, metódy i formy. Žiak sa otvára svetu, prezentuje sa ako osobnosť, ako globálna bytosť. Žiak nedostáva nové informácie len v kognitívnej rovine, ale učenie prebieha a nové správanie nadobúda cez zážitok. Do učenia sa vkladá celá jeho osobnosť, všetky jeho zmysly, jeho um, predstavivosť, city, spôsobilosti, zručnosti. Výsledky takého učenia sa chápu ako globálna, celistvá skúsenosť.(Krausová, 2010, s. 9).

Mení sa rola učiteľa. Učiteľ sa orientuje na osobnosť žiaka, spolupracuje s inými učiteľmi (team-teaching), používa variabilnú učebňu, stimulujúci materiál, organizačne pracuje so žiakmi v blokoch, môže mať neustály feedback. Žiaci by mali pri otvorenom vyučovaní rozhodovať slobodne o výbere aktivít, sociálnej forme, plánovaní, vykonávaní, vyhodnotení svojej učebnej činnosti či pracovnej činnosti. Čím viac žiak spolurozhoduje, tým je vyučovanie otvorenejšie. To prispieva k vylepšeniu sociálno-emocionálnej klímy v triede. Možno povedať, že základnými princípmi otvoreného vyučovania je princíp aktivácie, samostatnosti, spontánnosti, individualizácie a diferenciacie. (Krausová, 2010, s. 8-10).

„Otvorené vzdelávanie kladie nové požiadavky na učiteľov. Namiesto odovzdávania poznatkov (prednáška, výklad) sa stávajú poradcami, tútormi, ktorí motivujú, pomáhajú, usmerňujú, monitorujú, vyhodnocujú prácu študentov. Na túto prácu si musia osvojiť príslušné zručnosti, ako aj zručnosti pre efektívnu tvorbu učebných textov a ďalších metodických materiálov, pre rozvoj schopnosti učiť sa atď.“(Turek, 2008, s. 408).

Pri otvorenom vzdelávaní sa využívajú rôzne organizačné formy vyučovania, pri ktorých žiak preberá zodpovednosť za plánovanie a realizáciu svojho učenia a v konečnom dôsledku nesie zodpovednosť za výsledky dosiahnuté učením. Samoregulácia, sebareflexia a sebakontrola sú hybnými činiteľmi pri takomto učení. Z organizačných foriem otvoreného vzdelávania spomenieme aspoň učenie sa na stanovištiach (*Stationenlernen*), voľnú (slobodnú) prácu (*Freie Arbeit*) a projektovú prácu (*Projektarbeit*). (Krausová, 2010, s. 8).

## 2.1 Učenie sa na stanovištiach

Jednou z osobitých foriem otvoreného vyučovania je metóda učenia sa na stanovištiach. Učenie sa na stanovištiach je aj čo sa týka foriem aj čo sa týka obsahu netradičným. Je iným vo svojom priebehu, v usporiadaní triedy, v situácii - realizuje sa na stanovištiach (*Lernstationen*). Na jednotlivých stanovištiach sú žiakom k dispozícii úlohy, ktoré vychádzajú z jednej centrálnej témy a sú jej podriadené. Žiaci postupujú od stanovišťa k stanovišťa, kde riešia sami úlohy podľa pokynov, v dvojiciach alebo v malých skupinkách a sami si ich aj kontrolujú.

Žiak rozhoduje ako, kedy, kde a do istej miery aj čo sa ide učiť. Tento fakt je pre žiakov veľmi motivujúcim a hodnotia ho veľmi kladne. Takisto žiak rozhoduje o intenzite pracovného nasadenia - podľa momentálnych alebo aj celkových dispozícií. Práve týmto

výberom má žiak možnosť sám si regulovať svoju aktivitu, dáva sebe samému šancu otestovať sa, vyskúšať si svoje možnosti, zažiť, precítiť túto svoju skúsenosť a navyše učiť sa niest' za svoju prácu zodpovednosť. Výhodou je, že žiaci pracujú na svojich úlohách simultánne. Nestrácajú čas tým, že jeden podáva výkon a ostatní sa prizerajú. Každý pracuje po celý čas na konkrétnej úlohe, kým všetci neurobia všetko, t. j. neprejdú všetkými stanovišťami. Niekedy dokonca nie je rozhodujúce ani to, aby všetci urobili všetko, keďže princíp slobodnej vôle vo výbere úloh a tempe práce je dosť akcentovaný. (Krausová, 2010, s. 12)

Učenie sa na stanovištiach nemá obmedzenia čo sa týka veku a úrovne ovládania jazyka. Dá sa použiť na rôzne témy. Je však veľmi náročné na prípravu učiteľa. Ide jednak o prípravu materiálov, ktoré by mali byť diferencované formou aj obsahom, pričom by sa striedali rozmanité aktivity, s rozdielnym stupňom náročnosti, rozvíjajúce rôzne zručnosti (počúvanie, čítanie, písanie a rozprávanie) a kompetencie. Ďalej tu patrí príprava pracovných listov s úlohami, pomôcok, úprava miestnosti... Celkove je učiteľ postavený do novej roly.

Od učiteľa sa okrem iného očakávajú vlastnosti ako je otvorenosť, komunikatívnosť, kreativnosť. Učiteľ tu ustupuje zo svojich tradičných, mocenských pozícií a stáva sa sprievodcom. Je v úlohe uľahčovateľa procesu učenia sa. Môže sa zdať, že učiteľ je v novej role akoby málo aktívny, na prvý pohľad by dokonca mohol robiť dojem, že nič nerobí. Práve to môže byť signálom jeho kvalitnejšej prípravy. Tento prvý dojem je daný tým, že učiteľ nemá centrálné postavenie ako pri tradičnej metóde, pretože to sa presúva na žiaka. Učiteľ je skôr individuálnym poradcom a konzultantom. Neodmysliteľná je však aj jeho moderátorská a podporná funkcia. Jednou z výhod tejto metódy je možnosť učiteľa venovať sa individuálne žiakom, ktorí sú slabší. (Krausová, 2010, s. 21)

Pracovať na stanovištiach môžu žiaci v rôznych sociálnych formách- individuálne, vo dvojiciach alebo v skupinkách. O tom rozhoduje učiteľ. Všetky formy majú svoje výhody. Najväčšou výhodou samostatnej práce je jej veľká autonómnosť, samostatné rozhodovanie, vlastné tempo, preferencie žiaka. Práca vo dvojiciach, resp. v skupinkách umožňuje výber úloh podľa preferencií dvojice, resp. skupiny, pričom výsledok práce je spoločný a je prezentovaný spoločne. Výsadné postavenie má však individuálna práca. Žiak si volí svoje pracovné tempo, vyberá si z ponuky diferencovaných úloh podľa vlastného uznania, sám určuje poradie stanovišť – autoregulácia a zároveň nesie plnú zodpovednosť za prácu a výsledky. Samostatnosť je jeden zo základných princípov metódy učenia sa na stanovištiach.

„Samostatná práca žiakov ako jeden z nosných pilierov tejto metódy je možná vďaka zmenenej úlohe učiteľa. Učiteľ presúva časť svojich kompetencií na žiaka, stáva sa poradcom, usmerňovateľom samostatnej práce žiakov. Žiak je odkázaný na seba, čo môže priaznivo pôsobiť na jeho motiváciu. Žiakova chuť objavovať je tak jedným z hlavných predpokladov takéhoto učenia.“ (Krausová, 2010, s. 13)

Aktivity na jednotlivých stanovištiach sa od seba navzájom líšia, na niektorých stanovištiach ide o kombináciu aj niekoľkorakých činností, z čoho vyplýva potreba jasnej a jednoznačnej formulácie úloh, aby žiak vedel, čo sa od neho očakáva a mohol pracovať samostatne. Ciele stanovené na jednotlivých stanovištiach by mali byť pre každého žiaka dosiahnuteľné. (Krausová, 2010, s.13).

Dôležitá je aj finálna časť práce, fáza reflexie a sebareflexie, kde posudzujú žiaci svoje výkony a produkty. Sami sa k nim vyjadrujú a hodnotia ich. Zamýšľajú sa nad tým, čo sa naučili, v čom boli jednotlivé úlohy pre nich prínosné. Trénovanie sebareflexie a sebahodnotenia takisto výrazne prispieva k tvarovaniu žiackej samostatnosti. Hlavná fáza – práca na stanovištiach – by sa mohla zdať najdôležitejšia, ale záverečná, evalvačná fáza je naberaním skúseností z oblasti autonómneho hodnotenia a má byť integrálnou a neopomenuteľnou súčasťou tohto konceptu.

„Najmä pri prezentácii a interpretácii vlastných kreatívnych produktov vystupujú do popredia popri kognitívnych zložkách (jazyková zručnosť hovorenie a jej atribúty – lexika, gramatika, výslovnosť a i.) aj zložky citovej roviny, afektívne faktory. Učenie sa na stanovištiach ponúka teda priestor pre samostatnú prácu, individuálnu kreativitu a sebakontrolu. To prehĺbuje žiakovu sebadôveru, jeho dôveru vo vlastné kapacity. Tým sa zvyšuje jeho celková emancipácia vo vyučovaní, ktorá mu pomáha dozrievať k samoštúdiu, k autonómnemu vzdelávaniu sa.“ (Krausová, 2010, s. 13).

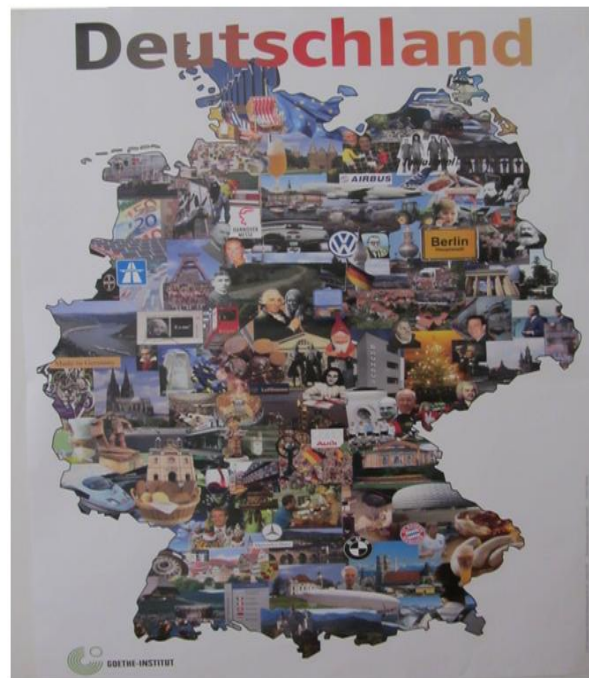
### 3 ÚVODNÁ HODINA - VSTUP DO TÉMY

Vstup do témy: „Nemecko na stanovištiach“ môže mať rôzne podoby. Záleží od časového a tematického naplánovania. Tento koncept môže byť súčasťou lekcie, v ktorej sa preberajú reálie Nemecka alebo nemecky hovoriacich krajín, záleží od učebnice a vyučujúceho. Predpokladom pre využitie tohto konceptu je jazyková úroveň žiakov na úrovni B1. Ja som túto tému pripravila ako samostatnú kapitolu.

Metóda učenia sa na stanovištiach sa zakladá na individuálnej práci žiaka. Úvodná hodina alebo vstup do témy je však spoločný. Tým, že táto téma je samostatným blokom hodín, jej rámčujúcim prvkom je spoločný úvod a spoločný záver, jadro tvorí samostatná práca.

#### 3.1 Plagát: Vielfalt...

Ako osvedčený materiál pre vstup do témy: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“ mi poslúžil známy plagát z Goetheho inštitútu „Poster Deutschland - Collage“. Existujú staršie aj novšie verzie, princíp práce je však rovnaký.



Obrázok 1 Plagát

Prameň: <http://sachfachaufdeutsch2011.files.wordpress.com/2011/07/brdposter.jpg>

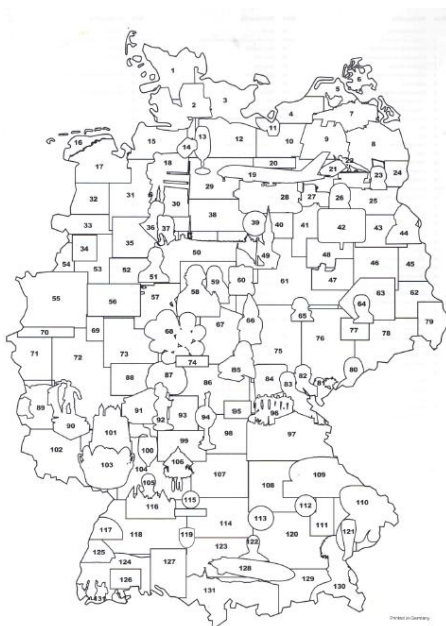
**Cieľ:** Vstup do témy, vzbudenie záujmu o tému, aktivizácia poznatkov z viacerých premetov a oblastí

**Čas:**30 min.

**Sociálna forma:** skupinová práca

**Materiál a pomôcky:** plagát, ofotený pracovný list (vid' obrázok 2 Siluety/príloha A)

**Metóda:** rozhovor



Obrázok 2 Siluety

Prameň: materiál Goetheho inštitútu

Postup:

1. Wen oder was kennen Sie ? Schreiben Sie auf: .....  
(15 Minuten- arbeiten Sie selbstständig!)
2. Vergleichen Sie das mit der Gruppe!

Skúsenosť: žiaci si mali na úvod pozorne pozrieť plagát. Ja som mala k dispozícii 2 rovnaké plagáty, čo bolo rozhodne výhodou, lebo väčšia skupina napr. 14 ľudí by sa pri jednom plagáte už dosť tlačila, tak sa rozdelili do dvoch skupiniek. Dôležité bolo, aby pracovali každý individuálne a v tejto fáze spolu nekomunikovali. V rukách mali ofotený pracovný list – vid príloha – so siluetami a mali zapísať čo najviac pojmov, ktoré poznali – osobnosti, pamätihodnosti, značky, symboly, udalostí, zvyklosti, miesta a pod. Túto úvodnú úlohu som im uľahčila tým, že si mohli zapisovať pojmy aj po slovensky. Cieľom danej úlohy bola aktivizácia „akýchkoľvek“ vedomostí a informácií o Nemecku, nielen aktivizácia slovnej zásoby, išlo o cieleň presah do viacerých predmetov, žiakom mohli pomôcť aj súkromné skúsenosti – rodinné väzby, cestovanie, práca. Zároveň tam žiaci vedeli nájsť aj pojmy súvisiace s ich záujmami (napr. športovci, značky áut...) Žiaci si do rohu pracovného listu zapísali počet pojmov, ktoré poznali po nemecky a po slovensky.

V druhej časti sme spoločne porovnali výsledky. Odpovede som diferencovala na odpovede po nemecky a po slovensky. Začali sme po nemecky. Žiak, ktorý mal najviac pojmov po nemecky, ich prečítal, našli sme ich na plagáte a ostatní ich dopĺňali o ďalšie.

Treba povedať, že týchto výrazov (okrem miest a niekoľkých mien poznali prváci na gymnáziu veľmi málo)

Podobne sme postupovali so slovenskými výrazmi, tých bolo viac. Vždy sme označili obrázok na koláži a spoločne sme sa dopracovali k nemeckým výrazom. Žiaci si ich zapísali do pracovných listov.

Ako som už spomínala, jednotlivé materiály som už predtým využívala čiastkovo na hodinách v rôznych iných skupinách. Metodický postup sa dá variovať - čo sa týka sociálnych foriem na prácu vo dvojiciach alebo v skupinách, čo sa týka priebehu na súťaž medzi sebou, resp. využitím internetu. Pri záverečnom hodnotení sa vyjadrili žiaci k plagátu veľmi pochvalne.





## 4 NEMECKO NA STANOVIŠTIACH

V ďalšej časti už žiaci pristúpili k téme: „Nemecko na stanovištiach“ a po úvodnej inštruktáži začali individuálne pracovať na jednotlivých stanovištiach: geografia – história – piesne a dialekty – projekty – reálie krajiny.

1. Najdôležitejšie bolo **oboznámiť ich s princípmi práce na stanovištiach**. Tým, že je táto metóda netradičná, je toto významnou podmienkou úspešného postupu na stanovištiach. Žiakom som to vysvetlila jednak ústne, jednak dostali do rúk pokyny k práci na stanovištiach, ku ktorým sa stále mohli vracieť.
2. Pri oboznamovaní sa s princípmi práce na stanovištiach bolo nápomocné aj to, ak už bola **trieda upravená na prácu na stanovištiach**, čo vizuálne podporovalo lepšie pochopenie a orientáciu. Pre túto metódu sa vyžaduje iné usporiadanie stolov, resp. lavíc. v triede. Každé stanovište malo svoju skupinu stolov, na ktorom boli materiály, pomôcky a pracovné listy. Na každom stanovišti bolo viditeľné označenie – Geographie – Geschichte atď. Ide o 4-6 skupín stolov, záleží od počtu stanovišť. Ja som si na daný čas rezervovala v škole jednu miestnosť s takto usporiadanými pracovnými stolmi. To je asi najvýhodnejšie, pretože inak by bolo treba na začiatku každej hodiny, resp. bloku hodín stoly upravovať do stanovišť a na konci znovu do pôvodného stavu, čo by bolo pri plánovanom počte zhruba 8 hodín pomerne zaťažujúce.
3. Jednotlivé **učebné stanovištia** boli stále pracovné miesta (skupiny stolov), na ktorých boli k dispozícii všetky úlohy, materiály, pomôcky, pracovné listy a počítače s pripojením na internet. Ja som využila na tento koncept počítačovú miestnosť, takže na všetkých stanovištiach sme mali k dispozícii aj počítače. Ďalšou možnosťou je, aby si sami žiaci doniesli vlastné notebooky (s pripojením na internet), čo väčšina z nich aj využila. Ja som pripravila 5 stanovišť: Geographie – Geschichte - Lieder und Dialekte – Projekte – Landeskunde. Každé stanovište bolo venované jednej téme a k nej boli rozmanité úlohy. Pri úvodnom výklade postupu sa žiaci prechádzali medzi stanovišťami a potom mali čas 10-15 minút, aby si stanovištia pozreli a mohli sa pýtať. Nemali hneď začať pracovať. Takisto jednotlivé zadania úloh mali byť také, aby ich žiaci pochopili.
4. Žiaci dostali do rúk „**Princípy práce na stanovištiach**“ (Grundsätze der Arbeit an den Stationen) a „Zoznam úloh“ (Liste der Aufgaben). Tento list som prečítala s tomu zodpovedajúcim krátkym komentárom. Tieto „Princípy“ sú výsledkom mojej niekoľkoročnej práce a skúseností s metódou učenia sa na stanovištiach. V tejto podobe tieto pokyny možno nie sú dokonalé, ale žiaci po oboznámení s nimi porozumeli forme, nedochádzalo k nedorozumeniam a dokázali pracovať samostatne.

## 4.1 Princípy práce na stanovištiach

Grundsätze der Arbeit an den Stationen: Selbstständigkeit – Freiheit – Toleranz – Verantwortung

### Selbstständigkeit

- Es gibt 5 Stationen: Geographie – Geschichte - Lieder und Dialekte – Projekte – Landeskunde. An diesen Stationen gibt es verschiedene Aufgaben. An den Stationen haben Sie noch zusätzliche Arbeitsblätter und Materialien und Hinweise zur Arbeit an der jeweiligen Station.
- Ihre Aufgabe ist: alle Aufgaben allein an allen Stationen zu machen. Sie brauchen Papier zum Schreiben
- An jeder Station - Lesen Sie die Hinweise zur Arbeit an der Station. (Farbpapier)
- Alle Aufgaben machen Sie individuell.
- „Arbeitsblatt“ heißt – mitnehmen und darauf schreiben. Sie behalten es. Arbeitsblätter sind auf dem Weißpapier.
- „Materialien“ heißt – lesen, aber bitte nicht wegnehmen(!!!) und nicht hineinschreiben! Materialien sind auf dem Farbpapier
- Sehen Sie sich zuerst alle Stationen an und sehen Sie sich die Materialien an! Lesen Sie die Aufgaben im Arbeitsblatt!

### Freiheit

- Wählen Sie eine beliebige Station aus, wo es einen freien Platz gibt! Die Reihenfolge der Stationen ist nicht wichtig! Die Stationen sind unabhängig voneinander.
- Wählen Sie eine beliebige Aufgabe aus. Die Reihenfolge der Aufgaben ist nicht wichtig! Sie sind unabhängig voneinander.
- Wenn die Station, bzw. Aufgabe besetzt ist, suchen Sie eine andere aus. Sie können zurückkommen und die Aufgabe nochmal/später machen.
- Es gibt Aufgaben, an denen Sie auch zu Hause arbeiten können. Es hängt von Ihnen ab, ob oder wie viel Sie zu Hause machen
- Sie bestimmen Ihr Arbeitstempo.
- Wenn Sie mit Internet arbeiten, sehen Sie sich das Video zuerst ohne Unterbrechung an, dann sehen Sie es sich so viele Male, wie Sie es benötigen.

### Toleranz

- Stören Sie die anderen nicht. Bei Materialien – DVD,CD, Videos mit Ton stellen Sie es bitte nicht zu laut ein!
- Lassen Sie die Station im ursprünglichem Zustand, d. h. nichts ausschalten, Materialien nicht wegnehmen (bis auf Arbeitsblätter zum Wegnehmen). Wenn

Sie mit Kärtchen arbeiten, vermischen Sie sie, damit die anderen Ihre Lösung nicht einfach abschreiben.

### Verantwortung

- Denken Sie daran, dass Sie bis zu ..... fertig sein müssen.
- Sie dürfen miteinander (deutsch!) sprechen, aber Sie dürfen nicht die Ergebnisse und Lösungen mit Ihren Mitschülern während der Arbeit besprechen.
- Suchen Sie im Internet wann immer Sie wollen, schlagen Sie im Wörterbuch nach, wenn es notwendig ist. Wenn Sie eine Webrecherche machen sollen, suchen Sie im Internet. Sie können auch zu anderen Begriffen eine Webrecherche machen.
- Ergebnisse - wir werden Sie gemeinsam kontrollieren (Städte und Landschaften, Powerpoint Präsentation – deutsche Persönlichkeiten usw.) oder Sie werden Ihre Projekte vor den Mitschülern präsentieren – die Bundesländer und eine deutsche Persönlichkeit.

### Skúsenosť:

#### Samostatnosť

Po úvodnom výklade žiaci začali pracovať. Na úvod si odložili svoje veci bokom, pretože po celý čas nepracovali na jednom mieste, ale neustále sa premiestňovali po stanovištiach. So sebou mali spomínané Pokyny, Zoznam materiálov a postupne na niektorých stanovištiach priberali pracovné listy.

Na jednotlivých stanovištiach si mali najprv prečítať zadania, pozrieť materiály a pomôcky k nim. Veľmi dôležité bolo, aby materiály na jednotlivých stanovištiach nepremiestňovali na iné miesto a pracovali len tam. Veľmi nápomocné bolo farebné rozlíšenie pracovných listov a materiálov.

Materiály na farebnom papieri – materiály a pokyny k práci . Žiaci ich nesmeli brať so sebou, museli nechať na stanovišti.

Materiály na bielom papieri – pracovné listy. Žiaci si ich zo stanovišťa zobrali so sebou.

Takisto som farebne odlíšila jednotlivé stanovištia.

Farebné rozlíšenie sa ukázalo ako osobitne praktické riešenie. Na konci každej hodiny, resp. bloku hodín bolo treba všetky materiály, pomôcky a zadania vždy znovu pozbierať a na začiatku nasledujúcej znovu rozložiť a pripraviť. Ja som síce mala možnosť so žiakmi pracovať neprerušene 4 vyučovacie hodiny, ale to je na väčšine škôl nerealizovateľné. Túto skúsenosť s rozkladaním a opätovným zbieraním materiálov rôzneho druhu som mala pri projekte väčšieho rozsahu, kde príprava materiálov pre stanovištia na úvod hodiny zaberala čoraz viac času – žiaci si niektoré veci už zobrali, niektoré nie, niektoré vzali nedopatrením a niektoré dokonca nechtiac nechali doma a tak som čas hodiny trávil kompletizovaním materiálov na stanovištiach a bolo to veľmi rušivé. V celku pre túto metódu pre učiteľa platí, že je to metóda veľmi náročná na dôslednosť a precíznu prípravu.

#### Sloboda

Na prvý pohľad sa to zdá byť paradoxom, ale ak si žiaci sami určujú pracovné tempo (tak aspoň podľa mojej skúsenosti), pracujú potom s veľkým nasadením. „Je na Vás, čo

a koľko urobíte v škole a doma“. Tento pokyn, keď žiak rozhoduje o svojej činnosti, je veľmi motivujúci. To zvyknú žiaci hodnotiť vysoko pozitívne a po celý čas som nemala problém s pracovnou disciplínou a s nasadením žiakov. Žiaci dostali pokyny, priestor a čas a sami riadia svoju činnosť tak ako je to aj v reálnom živote pri projektovej činnosti, kedy sú relevantné - dodržaný termín a výsledky. Cesta a spôsob ma temer „nezaujíma“. V tejto súvislosti je však neopomenuteľná fáza kontroly výsledkov a prezentácie napr. projektov a musí jej byť venovaný primeraný priestor a čas. Žiaci vedeli, že po celý čas v škole sa môžu „baviť“ s jednou úlohou, nebudem ich napomínať. Dôležité bolo, aby boli hotoví s úlohami, projektmi a prezentáciami do dohodnutého času. To samozrejme súviselo s kapitolou – zodpovednosť.

## Zodpovednosť

Jednou z nosných zásad metódy učenia sa na stanovištiach je samostatnosť ako kompetencia, ktorú majú žiaci postupne získavať. Schopnosť pracovať samostatne je veľmi dôležitá vlastnosť a má byť osvojovaná postupne. S tým súvisí zodpovednosť. K tomu vediem svojich žiakov po celý čas, preto napríklad dokázali aj počas 8 vyučovacích hodín intenzívne a zodpovedne pracovať, bez toho aby som ich kontrolovala. Ak by žiaci neboli zvyknutí takto pracovať, tak by sa veľká miera slobody mohla veľmi rýchlo stať kontraproduktívnym faktorom. S tým súvisí aj schopnosť žiaka naplánovať si jednotlivé činnosti a rozvrhnúť si čas. Niektoré zadania sa viac hodili na prácu v škole, niektoré viac na prácu doma – napr. projekty. K tomu potrebovali žiaci obrázkové materiály, ktoré si v škole nemohli pripraviť. Pred sebou mali termín, ktorý museli dodržať. Na ten som ich upozornila na začiatku, s tým, že si ho extra doplňovali do svojich materiálov. Bol to dohodnutý termín a museli ho rešpektovať.

Je samozrejme možné, že niektoré úlohy žiaci neurobili samostatne a nejakým spôsobom spolupracovali. Čiastočne sa dá tomu zabrániť tak, že dostanú individuálne, neopakovateľné zadania a čiastočne tým, že nevedia, aká bude forma výstupu v záverečnej fáze kontroly a evaluácie. V zásade ale platí, že žiadna kontrola nezabráni tomu, aby si žiaci práci „neul'ahčili“. Riešením alebo aspoň smerovaním by mohli byť formy a obsahy učenia a učiva, ktoré žiakov oslovia a zaujmú. Ak je v centre učenia žiak, jeho rozhodnutia, jeho aktivity a jeho sebakontrola, to sa spája s pozitívnymi pocitmi vlastnej hodnoty a pocitom zadosťučinenia. Žiak, ktorý sám riadi svoj proces učenia sa, ktorý je vždy aktívnejší a je aj úspešný a takto získané vedomosti a zručnosti majú trvalejšiu hodnotu.

Ďalšou afektívnou oblasťou, ktorá sa pri tejto metóde rozvíja, je tolerancia a to vo viacerých ohľadoch. Išlo o ohľaduplnosť pri obsadzovaní stanovišť a úloh, ak bolo miesto obsadené, žiak si hľadal inú úlohu. Pri opustení stanovišťa mali dbať na to, aby ďalší spolužiaci mohli hneď začať pracovať - zanechať poriadok a prehľad. Nastaviť DVD alebo CD na začiatok, resp. tak ako ho našli. Tu musím poznamenať, že na úvod som všetky DVD a CD nastavila tak, aby sa dali hneď použiť. Kartyčky nenechávať na lavici vyriešené ale vložiť do obálky, už spomínané neodnášanie materiálov zo stanovišťa. Ak potrebovali atlas k nejakej úlohe na stanovišti, kde nebol, tak ho mali použiť na danom mieste, resp. vrátiť späť.

Čo sa týka zvukovej kulisy – žiaci pracujú s viacerými materiálmi, pri ktorých je ich súčasťou aj zvuk – možností je viacero. Pri prvej téme, kde som využila metódu učenia

na stanovištiach, som prehrávač s CD dala do vedľajšej miestnosti, aby ostatných opakovaný zvuk nerušil. Mimochodom učenie sa na stanovištiach, čo sa týka prostredia/miestnosti, nemusí byť ohraničené len priestorom triedy. Sú autori, ktorí vyskúšali a umiestnili stanovište aj mimo triedy, v budove školy alebo dokonca mimo budovy, ak to malo svoje opodstatnenie a malo napomôcť pri riešení úlohy. Samozrejme to záleží od témy, možností ale aj veku žiakov a ich celkovej zrelosti.

Pri neskorších realizáciách tejto metódy som postupne došla až k terajšej podobe práce so zvukovými materiálmi. V zásade upozorním žiakov, aby hlasitosťou nerušili ostatných a nastavili si intenzitu tak, aby rozumeli (čo pre mladé uši nie je nahlas). Okrem toho väčšina žiakov máva ako povinnú výbavu k mobilu aj sluchátka a tie mohli použiť. Takže predchádzajúca v celku veľmi príjemná cudzojazyčná zvuková kulisa (s piesňami alebo reportážami), ktorá nielen že nebola rušivým momentom ale v podstate dotvárala atmosféru rôznorodosti a bola netypická pre vyučovanie sa postupne vytratila a tohoročný priebeh už bol temer úplne potichu.

## **4.2 Zoznam úloh**

Na úvod treba povedať, že poradie jednotlivých stanovišť je nezáväzná, žiak môže začať kdekoľvek, čo ho zaujme alebo pragmaticky - kde je voľné miesto.

V rukách má už spomínané Pokyny a Zoznam úloh. Tento zoznam mu slúži na jednoduché orientovanie sa medzi stanovišťami.

### **Liste der Aufgaben**

Station: Geographie

1. Geo-Karten Domino (Flüsse und Städte)
2. Mit dem Fahrrad durch Thüringen (HV- Blick)
3. Deutschland – Puzzle (Internet)

Station Geschichte

1. Reportage (DVD – D-Magazin)- Aufgaben an der Station
2. Historische Persönlichkeiten (Karten)

Station Lieder und Dialekte

1. Dialekte in Deutschland (Video- you tube- Lernfilm Dialekte in Deutschland)+Karte (AB)
2. Bodo Wartke (Video - „Liebeslied deutsche Dialekte“. (Keine Aufgabe)
3. Lied: Prinzen – „Das ist Deutschland“ (AB-Lückentext)
4. Lied: Prinzen – „Das ist Deutschland“ – Fragen beantworten

Station Projekte

1. Powerpoint Präsentation: Deutsche Persönlichkeiten (USB)
2. Meine PP- Präsentation: Deutsche Persönlichkeiten
3. Projekt: Bundesländer

Station Landeskunde

1. Städte und Landschaften (Aufgaben im Internet- Goethe. de)

## 2. Städte und Landschaften (AB)

### 4.3 Stanovište Geografia

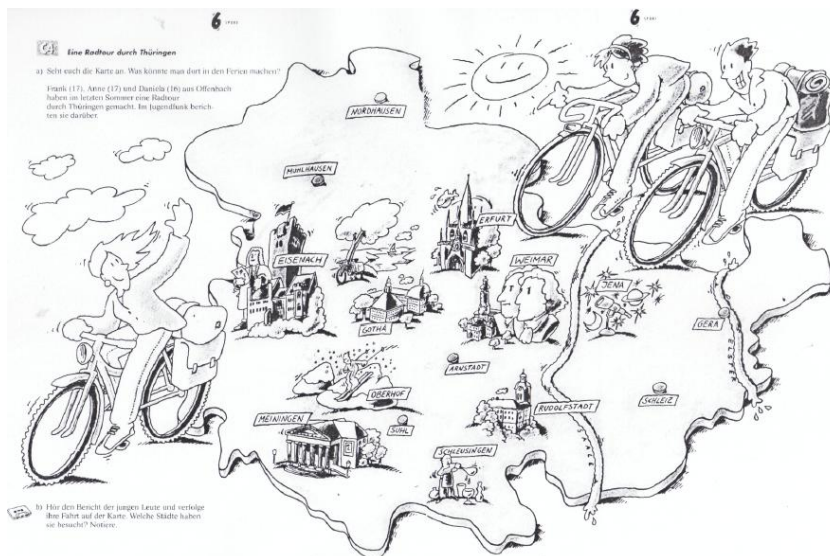
Station: Geographie - Aufgabenstellung:

#### Geo-Karten Domino

- Legen Sie die Karten hintereinander. Fangen Sie mit der Karte: Anfang/Hamburg an. Hamburg liegt an dem Fluss – Elbe. Legen Sie die Karte mit Elbe/Innsbruck dahinter. Innsbruck liegt an ..... Ein Atlas steht Ihnen zur Verfügung.
- Die unteren Buchstaben ergeben Ihnen zwei Lösungsworte. Wie heißen sie auf Deutsch? .....
- Wenn Sie fertig sind, vermischen Sie die Karten!

#### Mit dem Fahrrad durch Thüringen

- Hören Sie den Bericht (CD-Player, Nr. 41)
- Sehen Sie sich die Karte von Thüringen an. Blick – Lehrbuch, Seiten 112-113
- Notieren Sie in der richtigen Reihenfolge die Orte, die die Jugendlichen besucht haben.
- Sie können sich das CD mehrere Male anhören.



Obrázok Mapa cyklotrasy

Prameň: učebnica Blick, str. 112-113

#### Deutschland – Puzzle

- Suchen Sie im Internet:

[http://www.goethe.de/ins/pl/pro/deutsch-wagen/spiele/spiel\\_02/puzzleD.html](http://www.goethe.de/ins/pl/pro/deutsch-wagen/spiele/spiel_02/puzzleD.html)

Tieto zadania/Aufgabenstellung majú žiaci k dispozícii na stanovišti – jeden exemplár na farebnom papieri.

**Cieľ:** Na tomto stanovišti išlo o psychomotorické a kognitívne ciele - schopnosť orientovať sa v nemeckom atlase (Geo-Karten), nácvik posluchu, podľa zvukovej nahrávky zistiť, kde sa objekty pohybujú, porozumieť stručnému opisu miest a udalostí a zaznačiť ich do mapky oblasti, ktorú mali k dispozícii (Mit dem Rad durch Thüringen). V poslednej úlohe išlo o jednoduchú interaktívnu úlohu – poukladať jednotlivé mapy spolkových krajín do mapy Nemecka.

**Materiály:** pokyny k práci na stanovišti,

**Pomôcky:** atlas, CD-prehrávač, mapa Durínska (Blick, 2001 s. 112-113), kartičky s mestami a riekami, počítač s pripojením na internet

**Čas:** asi 45 minút

**Sociálna forma:** individuálna práca

**Skúsenosť:**

Všetky tieto materiály som už používala a tým, že už sa mi predtým osvedčili a žiakov zaujali, tak som ich zaradila do tohto konceptu. Kartičky (Pozri príloha 1) sa dajú pripraviť aj na nemecky hovoriace krajiny, pôvodne to boli mestá a rieky sveta, ja som ich pripravila pre svoju tému. Niektorí žiaci označili pri záverečnej evalvácií úlohu “Mit dem Rad durch Thüringen“ za jednu z najlepších. Dôvodom bol jednak samotný obsah – cyklistická túra, ďalej jazyková primeranosť v kombinácii s “neučebnicovou” úlohou – orientovať sa na mape a hľadať navštívené miesta. Použitie CD je súčasťou sady učebníc Blick, podobne ako mapa – vid’ obrázok Mapa cyklotrasy.

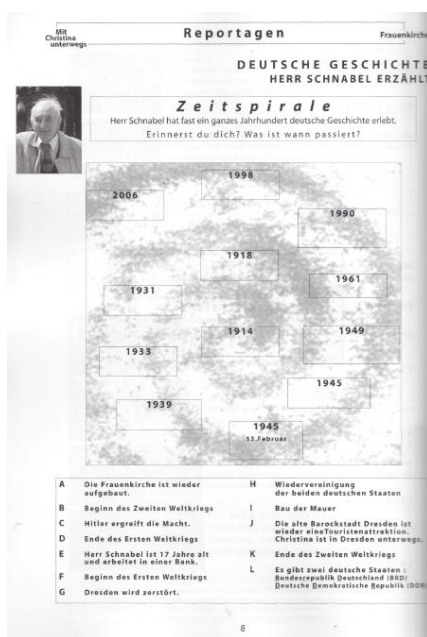
#### 4.4 Stanovište História

Station: Geschichte –Aufgabenstellung:

##### Reportage- Deutsche Geschichte

1. Sehen Sie sich das Material – Reportagen-Zeitspirale an.
2. Sehen Sie sich die Reportage über Herrn Schnabel an. Sie haben ein DVD zur Verfügung. (Sie brauchen Ton, bitte nicht zu laut!)
3. Ordnen Sie die Ereignisse den Jahren zu (Zeitspirale). Schreiben Sie es chronologisch in Ihre Hefte.
4. Schreiben Sie Jahre und Ereignisse chronologisch auf, die für ganz Deutschland wichtig waren. Sie können im Internet suchen.
5. Ergänzen Sie den Text: „Die Frauenkirche in Dresden“ (Zum Mitnehmen)

6. Wenn Sie fertig sind, stellen Sie DVD wieder an den Anfang der Reportage ein.



Obrázok 3 Špirála času

Prameň: D - Magazin, str. 8

### Historische Persönlichkeiten-Karten

1. Stellen Sie die Karten mit den deutschen Persönlichkeiten (aus verschiedenen Bereichen des Lebens) chronologisch hintereinander. Fangen Sie mit Karl dem Großen an.
2. Das Lösungswort ist der Name eines der größten und bekanntesten Deutschen. .... Schreiben Sie ihn in Ihre Hefte auf.
3. Zum Schluss vermischen Sie die Karten wieder.

**Ciel':** Na tomto stanovišti išlo o kognitívne a afektívne ciele - nácvik posluchu, z rozhovoru porozumieť, ktoré dejinné udalosti boli spomínané, chronologicky ich usporiadať a zapísať- roky a udalosti. Jedným z cieľov je zapamätanie si dejinných míľnikov novodobých dejín – 1933,1945,1949, 1961 a 1990. Z rozhovoru má žiak rozlíšiť súkromné zážitky a celonemecké, resp. európske a svetové udalosti. V afektívnej oblasti išlo o uvedomenie si vzájomného prepojenia osudov ľudí, osudov miest a celých krajín. Na túto oblasť som sa zamerala v záverečnej fáze, kedy sme spolu porovnávali a kontrolovali riešenia úloh. Reportáž má veľmi ľudský rozmer, na ktorý som chcela upriamiť pozornosť žiakov. Tí v závernom rozhovore túto skutočnosť aj takto vnímali.

Cieľom druhej úlohy bolo stručné oboznámenie sa s menami historických osobností v nemeckých dejinách. Pozri Príloha 2.



**Materiály:** pokyny k práci na stanovišti, pracovné zadanie „Zeitspirale“ na stanovišti na farebnom papieri, pracovný list „Frauenkirche in Dresden“ – mali si zobrať so sebou;

**Pomôcky:** DVD-prehrávač, internetové pripojenie, kartičky s historickými osobnosťami

**Čas:** asi 30 minút

**Sociálna forma:** individuálna práca

**Skúsenosť:**

Téma dejín Nemecka je veľmi rozsiahla. Mojim zámerom bolo upriamiť pozornosť žiakov na významné udalosti nedávnych dejín Nemecka, ktoré ovplyvnili dejiny sveta a teda aj naše. Musím skonštatovať, že prváci na gymnáziu mali v tejto oblasti minimálne znalosti.

Materiál, ktorý som využila, pochádza zo súboru reportáží „D-Magazin“, ktorý vydal Goetheho inštitút v spolupráci s BBC. Je to magazín plný rôznych reportáží z viacerých oblastí života v Nemecku. Materiál, ktorý som vybrala, je veľmi podnetný a zaujímavý spracovaný. DVD je súčasťou sady.

Na pozadí nemeckých, resp. svetových dejín sa odohráva aj súkromný príbeh jedného človeka, pána Schnabela a zároveň príbeh jednej stavby, Frauenkirche v Drážďanoch. Ťažiskom sú nemecké dejiny pred 2. svetovou vojnou, obdobie počas a po vojne až po súčasnosť. Tento materiál pravidelne využívam na hodinách nemeckého jazyka ako vstup do témy novodobých dejín Nemecka. Jeho nevýhodou je už istá zastaralosť, avšak najšť vhodný novší materiál k tejto téme, ktorý by bol jazykovo a rozsahom primeraný sa mi zatiaľ nepodarilo nájsť.

Kartičky s menami historických osobností mali byť podnetom k vyhľadávaniu na internete. Čo sa týka skutočnosti, že na tejto stanici sa opakoval princíp kartičiek z predchádzajúceho stanovišťa, tak to bol zámer. Na jednej strane platí, že úlohy a činnosti sa majú obmieňať, ale moja skúsenosť je taká, že žiaci by mali pracovať s takými formami úloh, ktoré poznajú, aby dokázali na jednotlivých stanovištiach pracovať samostatne. Príliš veľa nových foriem, ktoré by žiaci nepoznali a na základe inštrukcií nedokázali pracovať, by bolo skôr na škodu. Žiaci sa majú právo po celý čas pýtať - aj medzi sebou aj učiteľ'a, avšak ak by sa pri nejakom zadaní viacerí opakovane potrebovali vysvetlenie, úlohu treba upraviť tak, aby k tomu nedochádzalo.

Čas, ktorý ku stanovištiam uvádzam, je len informáciou pre učiteľ'a, aby vedel asi ako dlho trvajú úlohy na jednotlivých stanovištiach, žiaci túto informáciu nemajú. Okrem toho žiaci nemusia urobiť všetky úlohy na jednom stanovišti naraz a ani v danom poradí. Majú len termín, kedy majú byť hotoví.

## 4.5 Stanovište Piesne a dialekty Lieder und Dialekte

Station: Lieder und Dialekte – Aufgabenstellung:

### DIALEKTE

1. Suchen Sie im Internet diese Adresse (Ein Schulprojekt):  
[http://www.youtube.com/watch?v=kHBBn\\_xV8qw](http://www.youtube.com/watch?v=kHBBn_xV8qw)

Oder suchen Sie: Google – you tube – deutsche Dialekte - Lernfilm Dialekte in Deutschland

Sie brauchen keinen Ton. Sehen Sie sich das Video an. Welche Dialekte wurden im Video erwähnt? (Es gibt viel mehr in Deutschland). Schreiben Sie sie in Ihre Hefte auf.

2. Nehmen Sie eine Karte von der Station mit. Zeichnen Sie in Ihre Karte, wo – in welchen Gebieten (ungefähr) alle diese Dialekte gesprochen werden. Quelle: D-Magazin, S. 88

3. Hören Sie sich noch ein Lied von Bodo Wartke an. Die Adresse ist:  
<http://www.youtube.com/watch?v=YVNdGcDddtg> Es heißt: „Liebeslied deutsche Dialekte“. (Keine Aufgabe)

### Prinzen: Das ist Deutschland (Lied)

1. Aufgabe: Hören Sie sich das Lied „Das ist Deutschland“ von Prinzen an.  
<http://www.youtube.com/watch?v=pjB-A0zRgdI> – Es gibt viele Varianten.

A: Ergänzen Sie die fehlenden Worte.- Arbeitsblatt zum Mitnehmen

B: Beantworten Sie die Fragen – Schreiben Sie die Fragen und die Antworten in Ihre Hefte:

1. Was sind die Nationalfarben der BRD?

.....

2. Nennen Sie (mindenstens) 3 Symbole, die im Video vorkommen:

.....

3. Nennen Sie (mind.) 3 bekannte Deutsche, die im Video vorkommen.

.....

**Ciel:** Oboznámenie žiakov s rôznymi nárečovými podobami nemeckého jazyka – výberovo. Zameranie sa na zvukovú podobu a rozdiely v slovnej zásobe. Úlohy majú za cieľ oboznámiť, zaujať (pobaviť) na danú tému. Žiaci si opäť precvičujú orientáciu na mape a na základe informácií z prezentácie majú určiť oblasť, kde sa daným nárečím rozpráva. (úlohy na stanovišti – Dialekte).

Pri piesni „Das ist Deutschland“ ide o posluš s porozumením. V sprievodnom videu o spoznanie známych osôb, miest, symbolov a javov.

**Materiály:** pokyny k práci na stanovišti, mapa Nemecka (zoberú si so sebou), pracovný list s piesňou: Das ist Deutschland (Lückentext), + internetové adresy k materiálom

**Pomôcky:** počítač, pripojenie na internet,

**Čas:** 30-40 minút

**Sociálna forma:** Individuálna práca

**Skúsenosť:**

Toto stanovište bolo veľkou väčšinou žiakov hodnotené ako najlepšie. Téma dialektov žiakov zaujala, takisto pozitívne hodnotili formu - žiacka prezentácia, ktorá bola zrozumiteľná. V riešení mali žiaci zaznačiť saské, bavorské, durínske, švábske, berlínske a ostfrízske nárečie. (sächsisch, bayrisch, thüringisch, schwäbisch, berlinerisch, ostfriesisch)

Pieseň od Princov „Das ist Deutschland“ je veľmi známa a často som ju využívala už predtým. Je to koláž rôznych osôb, miest, symbolov a javov. Úlohy k piesni sú rozdelené do 2 častí, A a B. A časť obsahuje text na doplnenie, ktorý je zameraný na posluš s porozumením a časť B, ktorá je už zameraná na rôzne skutočnosti, významy a rozoznávanie symbolov. Čo sa týka symbolov, riešením boli: Gartenzwerg, Hakenkreuz, Auto, Döner Kebab, Bier, Rechtsextremismus, Sauerkraut, Trabant.

V prezentovanom videu sa objavili: Thomas Gottschalk, Claudia Schiffer, Michael Schumacher, Angela Merkel, Michael Ballack, Oliver Kahn, Diether Bohlen, Günther Jauch (Wer wird Millionär), Papst, Boris Becker.

Treba povedať, že pri jednoduchom zadaní pojmov: Prinzen a Das ist Deutschland sa na „you tube“ objaví veľa možností, hlavne videí, ktorých bolo svojho času naozaj hojne a vytvárali ich mnohí autori. Úlohy, ktoré tu prezentujem sa spájajú s verziou videa, ktorého adresu uvádzam v pokynoch na stanovišti. Pri práci na tomto stanovišti som žiakov trochu usmerňovala, aby naozaj vybrali tú verziu, ktorú majú v zadaní.

## 4.6 Stanovište Projekty

Station: Projekte - Aufgabenstellung

Fangen Sie mit der 1. Aufgabe an!!

### 1. Powerpoint Präsentation: Deutsche Persönlichkeiten

- Sehen Sie sich die Powerpoint Präsentation an dieser Station an und lösen Sie die Aufgaben. Sie können im Internet suchen.
- Wenn Sie mit der Aufgabe fertig sind, gehen Sie zu der Lehrerin.



Obrázok 4 Prezentácia

Prameň: archív autora

### 2. Meine Powerpoint Präsentation – Deutsche Leute

- Machen Sie selbst eine kleine Powerpoint Präsentation zu einer deutschen Persönlichkeit. Bereiche: Politik, Sport, Kultur, ..... Es kann eine Person aus der Geschichte sein, ein Mann oder eine Frau. Wenn Sie ein Hobby haben, wählen Sie eine bekannte Persönlichkeit aus diesem Bereich aus.
  - Machen Sie ca. 5 Slides
  - Jedes Slide sollte mit Bild und Wort versehen werden! Sie schreiben in Stichpunkten, nicht in ganzen Sätzen.
  - Machen Sie es interessant, auffallend, informativ und interaktiv, das heißt die Mitschüler sollen mitmachen. (Fragen, Spiel, Rätsel, Aufgaben, Test ....)
  - Sie werden es am Ende vor allen Mitschülern präsentieren.

- **Achten Sie auf die Merkmale eines Projektes (Projekt heißt: Wort –Bild-Kommentar) und auf die Form der Präsentation! Üben Sie es laut zu Hause.**
- Zeit für die Präsentation- max. 5 Minuten
- Bereiten Sie sich Ihren begleitenden Text vor. Sie sprechen *f r e i* in ganzen Sätzen. (Auf dem Projekt sind nur Stichpunkte oder Schlagworte, nicht komplette Texte).
- Denken Sie an Grundsätze: sprechen Sie laut und deutlich, halten Sie Augenkontakt. Wichtig! Beim Präsentieren beachten Sie WEM-WAS-WARUM! Sie sollen laut, verständlich, sprachlich korrekt sprechen.
- **Wie** Sie das präsentieren ist genauso wichtig, wie **was** Sie präsentieren.
- Schreiben Sie Ihren Namen und die Persönlichkeit auf das Papier auf der Station

### 3. Projekt: Bundesländer

#### HINWEISE ZUM PROJEKT:

Sehen Sie sich die Karte „Deutschland- die Bundesländer an“ Sie werden ein Projekt zu einem der Bundesländer machen.

- Wählen Sie eines der Bundesländer aus. Schreiben Sie auf die Karte Ihren Namen. Das bedeutet, dass Sie dieses Bundesland gewählt haben und die anderen müssen ein anderes wählen.
- Sie können ein Atlas benutzen oder „blind“ wählen. Suchen Sie jetzt entsprechende Landkarte.
- Auf diesem Grundriss machen Sie Ihr Projekt. Das Projekt soll interessant, auffallend, informativ sein. Bereiche – Geographie, Sehenswürdigkeiten, Veranstaltungen, Persönlichkeiten, Ereignisse, typisch, bekannt ....
- Das Projekt verfolgt das Ziel, den Mitschülern das gewählte Bundesland vorzustellen. Es sollte eine einleitende Vorstellung über dieses Land sein. Sie können diese Informationen verwenden: geographische Lage, Hauptstadt, Leute, Geschichtliches, Sehenswertes, Kultur, Sport, Kunst usw.
- Suchen Sie im Internet. Wenn Sie an dem Projekt in der Schule arbeiten wollen, bereiten Sie sich das Bildmaterial zu Hause vor!
- **Achten Sie auf die Merkmale eines Projektes (Projekt heißt: Wort –Bild-Kommentar) und an die Form der Präsentation! Üben Sie es laut zu Hause.**

- Zeit für die Präsentation- max. 5 Minuten
- Bereiten Sie sich Ihren begleitenden Text vor. Sie sprechen f r e i in ganzen Sätzen. (Auf dem Projekt sind nur Stichpunkte oder Schlagworte, nicht komplette Texte). Sie sprechen über die Fakten und Sie können diese Informationen um ein paar motivierende Fakten erweitern. Denken Sie an Grundsätze: sprechen Sie laut und deutlich, halten Sie Augenkontakt. Wichtig! Beim Präsentieren beachten Sie WEM-WAS-WARUM! Sie sollen laut, verständlich, sprachlich korrekt sprechen.
- Denken Sie daran, dass Sie zum vereinbarten Termin fertig sein müssen.
- Üben Sie auch das Präsentieren und koordinieren Sie es mit Überklicken der einzelnen Powerpoint- Bilder. Das ist wichtig. Messen Sie die Zeit, wie lange es dauert.

**Ciel:** žiak dokáže na obrázku rozpoznať najznámejšie osobnosti a zaradiť ich do spoločenských oblastí, rozvíja sa tu schopnosť vyhľadávať na internete aj vecné informácie, praktická aplikácia počítačových zručností. Pri tvorbe prezentácie a projektu ide už o komplexné činnosti a teda ciele ako sú posluch, čítanie, rozprávanie a písanie. Spôsobilosť vypracovať prezentáciu je jednou z výrazne preferovaných spôsobilostí na úrovni B1 a viac.

Na ostatných stanovištiach bol predovšetkým ústny prejav dosť v úzadí. Na tomto stanovišti, sa to zčasti kompenzovalo. Na ústny prejav bolo viacej priestoru venovaného v záverečnej kontrolnej a evalvačnej fáze.

**Materiály:** pokyny k práci na stanovišti, pracovný list s pokynmi k práci na projekte a prezentácii, powerpointová prezentácia: Nemecké osobnosti na USB kľúči (moje), mapy spolkových krajín

**Pomôcky:** počítač, pripojenie na internet,

**Čas:** min. 4 hodiny a viac

**Sociálna forma:** Individuálna práca

**Skúsenosť:** Na tomto stanovišti mali na úvod pokyn začať s prvou úlohou – powerpointovou prezentáciou, ktorú som im pripravila doma a v škole stiahla do počítača . (Vid' obrázok Prezentácia). Osobnosti, ktoré som vybrala, boli zčasti inšpirované plagátom, s ktorým sme začali, ale v podstate mali takisto výberový charakter, nešlo o reprezentatívnu vzorku. K jednotlivým postavám z oblasti politiky, športu, hudby, filmu a vedy som zadala rôzne otázky.

Tento materiál je neprenosný, kolegovia si ho musia vytvoriť sami ale výhodou je, že obsah môžu prispôbiť vlastným preferenciám a potrebám, resp. môžu dopĺňať ich materiál.

Žiacka úloha – predstaviť nejakú nemeckú osobnosť je otvorená úloha a žiaci si môžu vyberať temer neobmedzene podľa záujmu. Jediným obmedzením je príkaz, aby každý žiak robil inú osobu. Kvôli tomu treba na stanovišti nechať papier, kde žiaci zapíšu svoje meno a osobu, ktorú idú predstaviť.

Podobne je to pri výbere spolkovej krajiny pre projekt. Žiaci si vyberú jednu zo spolkových krajín a zapíšu svoje meno do mapy na stanovišti. Kto skôr prišiel, viac vyberal. V prípade mojej skupiny, kde bolo menej žiakov ako spolkových krajín, ostali niektoré neobsadené. Výstupom z tejto úlohy bol papierový projekt s obrázkami a heslami. K tomu si podľa pokynov mali pripraviť sprievodný text. Ja som žiakom pripravila ešte „hrubé“ mapy, ktoré boli zväčšeninami hraníc jednotlivých spolkových krajín a tie sme potom na záver pri prezentáciách pripevnili na zadné panely v triede a vytvorili tak akúsi mapu Nemecka s jednotlivými spolkovými krajinami. Toto stanovište bolo časovo pomerne náročné, charakterom úloh sa hodilo skôr na prácu doma – individuálne zadanie, s vizuálnou podobou projektu a s efektami powerpointovej prezentácie sa mohli dosť „vyhrať“ a nemali v škole možnosť získať obrázkový materiál, preto som im odporúčala venovať sa týmto úlohám doma.

Aj pri tomto stanovišti platilo pravidlo, že žiaci formu poznajú. Po celý školský rok žiaci postupne nacvičujú prezentovanie a môžem skonštatovať, že pracovali bez problémov. Téma prezentácií je samostatnou kapitolou a venovala som sa jej v iných prácach. Čo by som ale chcela zdôrazniť, je princíp postupnosti a záverečnej evalvácie. Pri oboch týchto projektoch mal záverečný výstup trvať max. 5 minút, čo bolo niekedy ťažké dodržať. Žiak sa musí pri takomto obmedzení rozhodnúť a vedieť vybrať to podstatné.

Pri záverečnej prezentácii som tieto 2 žiacke výstupy po ich rozbore ohodnotila u každého žiaka známku.



Obrázok: 5 Prezentácie spolkových krajín

Prameň: archív autora

## 4.7 Stanovište Reálie

Station: Geographie - Aufgabenstellung:

Fangen Sie mit der 1. Aufgabe an!!

I. Internet. Suchen Sie: Google-Goethe de-deutsch lernen-deutsch üben im Web - Städte und Landschaften.

- Auf den Seiten finden Sie - Hightech und Natur, Sport und Kultur: Deutschland ist vielfältig.

- Testen Sie hier: <http://www.goethe.de/lrn/duw/pos/deindex.htm> Ihr online Wissen zu bekannten Orten in Deutschland. Es gibt da verschiedene Aufgaben zu 7 deutschen Städten –Berlin | Dresden | Frankfurt | Hamburg | Heidelberg | München | Potsdam und 6 Landschaften- Alpen | Nordsee | Ostsee | Rhein | Ruhrgebiet | Schwarzwald.

- Machen Sie zuerst alle Aufgaben im Internet.

II. Sehen Sie sich die Aufgaben zu dieser Station in Arbeitblättern (3 Seiten) an und machen Sie die Aufgaben.

### ARBEITSBLÄTTER ZUR STATION LANDESKUNDE

BERLIN:

1. Nennen Sie mindestens 3 Sehenswürdigkeiten in Berlin. Schreiben Sie kurz, was das ist.

2. ....

3. ....

4. ....

Ergänzen Sie:

Berlin ist eine alte und eine neue ..... Deutschlands mit ca. .... Millionen Einwohnern.

East Side Gallery ist .....

Bis 1989 war die Stadt durch die ..... in Ost und West geteilt.

Der Reichstag ist der Sitz des .....

DRESDEN:

Ergänzen Sie: (Machen Sie auch kurz eine Webrecherche)

Dresden liegt an der ..... (Fluss) slowakisch: .....

Dresden ist die Hauptstadt von ..... (Bundesland)



Die BRD besteht aus ..... Bundesländern.

Striezelmarkt ist .....

Die Semperoper ist .....

Dresden wurde nach dem ..... Weltkrieg rekonstruiert, weil es ..... wurde.

### FRANKFURT

Johann Wolfgang von ..... ist in Frankfurt geboren.

Frankfurt liegt am ..... (Fluss)

Frankfurt wird wegen seiner Hochhäuser auch „ ..... „ genannt.

Bären- und Bullenmarkt symbolisieren das Ab und Auf an der .....

Der Frankfurter ..... ist einer der größten in der Welt und transportiert Millionen von Fluggästen im Jahr.

### HAMBURG

Stimmt?

1.	Hamburg liegt an der Nordsee.	Ja	Nein
2.	Auf der Reeperbahn kann man sich gut amüsieren.	Ja	Nein
3.	Hamburg ist eine Millionenstadt.	Ja	Nein
4.	Hamburg ist der größte Seehafen Deutschlands.	Ja	Nein

### HEIDELBERG

Heidelberg hat eine lange achthunderjährige .....

Die Stadt ist ein Zentrum für Wissenschaft und .....

Jedes Jahr besuchen diese Stadt Millionen .....

Heidelberg liegt am ..... (Fluss)

Der Rote Ochse ist ein .....

Die Ruine vom ..... Heidelberg ist ein Wahrzeichen der Stadt.

### MÜNCHEN

München ist die Hauptstadt von ..... (Bundesland).

Oktoberfest ist .....

Die Münchner ..... sich gern in den Biergärten.

Der FC Bayern München ist der bekannteste ..... Deutschlands.

#### POTSDAM

Nennen Sie 3 Sehenswürdigkeiten in Potsdam. Beschreiben Sie sie kurz.

- 
- 
- 

Wodurch ist Potsdam noch bekannt?( Ereignis – suchen Sie im Internet)

.....

#### ALPEN

Alpen sind das höchste ..... in Mitteleuropa.

Die .....(2962 m) ist die höchste Spitze in Deutschland. (Im Internet)

Zu den Alpenstaaten zählen außer Frankreich, Monaco, Slowenien, Liechtenstein, Italien noch .....(8 insgesamt)

Das ..... Neuschwanstein steht bei Füssen im südlichen Bayern. Es wurde ab 1869 für den bayerischen .....Ludwig II. gebaut.

Neuschwanstein gehört zu den bekanntesten ..... Deutschlands

#### NORDSEE

Die ..... Baltrum liegt im Wattenmeer.

Das Wattenmeer ist ein Küstengebiet an der ....., das stark von den Gezeiten beeinflusst wird.

Die Wassertiefe verändert sich mehrmals am Tag.

Bei .....- Niedrigwasser, sind weite Flächen des Gebietes ohne Wasser.

Bei .....- Hochwasser, sind die Flächen mit Meerwasser bedeckt.

#### OSTSEE

Charakteristisch für die Ostsee sind mildes ..... und lange Sandstrände.

Eine Vereinigung norddeutscher Kaufleute in der Vergangenheit hieß

.....

Auf der Insel ..... gibt es Kreidefelsen.

..... sind typisch für die Badeorte an der Ostsee.

## RHEIN

Romantische Burgen, Weinberge, ..... und Legenden: Der Rhein fasziniert und inspiriert die Menschen seit Jahrhunderten.

Was ist Lorelay? .....

## RUHRGEBIET

Für Ruhrgebiet war früher ..... typisch.

Nennen Sie mindestens 5 Städte, die zum Ruhrgebiet gehören:

- 
- 
- 

## SCHWARZWALD

Schwarzwald ist die Heimat vieler ..... und Legenden.

Eine Süßigkeit, die aus Schwarzwald kommt ist .....

### I. ORDNERN SIE ZU:

	Was passt ?	Buchstabe
Ostsee	<i>mildes Klima</i>	D
Schwarzwald		.
Berlin		.
München		.
Franfurt		.
Hamburg		.
Alpen		.
Dresden		.
Ruhrgebiet		.
Potsdam		.
Rhein		.

Praveň: vlastný návrh

Frauenkirche (L)- Lorelay (D)- mildes Klima (D)- Babelsberg (Filmstudios)(N)-  
Kuckucksuhr (E)- Alexanderplatz (U)- die Zeche Zollverein (A)- Almwiesen (H) -  
Olympiastadion (T)- Reeperbahn (C)- Buchmesse (S)

Lösungswort: .....

**Ciel':** rozšírenie slovnej zásoby vo viacerých oblastiach: Krajina, ktorej jazyk sa učím-geografia, história, udalosti, turistické miesta, kultúrne tradície, Človek a príroda – zvieratá a rastliny, stravovanie, kultúra a umenie, bývanie.

Na obraze má žiak spoznať známe miesta, oblasti a pamätihodnosti Nemecka.

Z jazykových cieľov nácvik porozumenia písaného textu, gramatika – tvorba opozít, určovanie rodu podstatných mien, tvary sloviess, tvar superlatívu, lexika - hľadanie synonym, hovorové výrazy, kompozitá, miery a váhy.

**Materiály:** pokyny k práci na stanovišti, pracovné listy

**Pomôcky:** počítač a pripojenie na internet

**Čas:** 2-3 vyučovacie hodiny

**Sociálna forma:** Individuálna práca

**Skúsenosť:**

„Städte und Landschaften“ je samostatný a hotový učebný materiál z dielne Goetheho inštitútu a ja som ho využila svojej téme: Nemecko. Je charakteristický tým, že pokrýva viacero oblastí a tém a má interaktívny charakter. Môže slúžiť ako doplnenie témy Nemecka aj mimo rámca, v akom ho predstavujem ja. Dá sa okamžite použiť na vyučovaní v celku alebo ako doplnkový materiál. Kolegom nemčinárom ho veľmi odporúčam. Podmienkov je komunikačná úroveň žiakov B1.

Ako zjednodušenú, časovo oveľa menej náročnú a viac jazykovo zameranú ponúkam variáciu interaktívnej hry, ktorej cieľom je priradiť k najznámejším pamiatkam v Nemecku rody podstatných mien.

[http://www.goethe.de/ins/pl/pro/deutsch-wagen/spiele/spiel\\_14dw/main.html](http://www.goethe.de/ins/pl/pro/deutsch-wagen/spiele/spiel_14dw/main.html)

## ZÁVER

Pri kontrole výsledkov okrem samotného overovania splnenia úloh má učiteľ aj možnosť získať spätnú väzbu na hodinu, resp. hodiny, ich obsah, priebeh a náročnosť, či žiakov zaujali a ako sami hodnotia náplň, zmysel a efektivitu. Evalvácia je vždy súčasťou projektov, konceptov a materiálov, ktoré so žiakmi na hodinách nemeckého jazyka robím. Aj hodnotenie tejto témy: „Nemecko na stanovištiach“ som začala tým, že žiaci mali pred sebou zoznam s materiálmi a trochu času si ich znovu pripomenúť. Záverečné hodnotenie som začala tým, že ich žiadam o spoluprácu pri vyhodnotení. Chcem tento materiál použiť aj v inej skupine, ďalší rok a tak chcem počuť ich názor. Ak niečo označia za výborné, pričom sa veľa naučili, tak to ponechám, niečo môžem upraviť a ak je niečo ťažké, nezaujímavé a nič sa pritom nenaučili, tak to dám preč. Moja skúsenosť je taká, že pri takto postavenej úlohe sa žiaci „otvorí“ a v celku vecne hodnotia jednotlivé materiály. Hodnotia ich po jazykovej stránke – veľmi ťažké - primerané a veľa som sa naučil - ľahké/jednoduché/nič som sa nenaučil. Zároveň sa vyjadrujú aj k obsahovej stránke – 3x plus znamená materiál bol výborný – 2x plus materiál je dobrý. Úlohy a zadania, ktoré obsahovo boli slabé, označili mínusom. Toto hodnotenie prebiehalo v písomnej podobe a žiaci mi svoje odpovede odovzdali na papieroch. Keď som si ich krátko pozrela prešli sme k ústnemu hodnoteniu témy. V celku ju žiaci hodnotili veľmi pozitívne, aj výberom materiálov aj úlohami a veľmi sa im páčila forma - práca na stanovištiach, hoci s dodržaním termínu mali niektorí žiaci trochu problém. Veľa žiakov označilo ako „najhorší“ materiál na moje veľké prekvapenie práve interaktívne úlohy na internete zo stránok Goetheho inštitútu, hoci mne sa zdali výborné. Tento materiál som použila prvý krát. Po krátkom rozhovore sme prišli k záveru, že materiál bol dosť rozsiahly – aj časovo aj množstvom informácií, aj jazykovo bol miestami pre nich dosť náročný. Jedným z riešení by bola do budúcnosti možnosť výberu len niektorých miest alebo oblastí.

Téma: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“ sa dá spracovať do rôznych podôb a foriem a každý skúsený učiteľ má materiály, ktoré využíva, lebo sa mu osvedčili a vedú k cieľu. V takýchto prípadoch je upravenie takýchto materiálov do netradičného rámca – metódy učenia na stanovištiach – vhodným spôsobom ako zaviesť zmenu do zabehnutých kolají a oživiť vyučovanie. To je zároveň príspevkom k humanizácii vyučovania ako požiadavky doby. Táto metóda akceptuje žiaka ako osobnosť a stavia ho do pozície subjektu vyučovania, učiteľ sa dostáva viac do úzadia, metóda podporuje vlastnú motiváciu žiaka. Okrem iného sa odbúravajú tradičné ciele ako je memorovanie vedomostí a atmosféra v triede je menej stresujúca.

Jednou z nevýhod tejto metódy je veľmi náročná fáza prípravy jednak materiálov, ich dostatočného množstva, technického zabezpečenia a vyučujúci musí myslieť na množstvo detailov a na úvod každej hodiny všetky veci pripraviť tak, aby mohli žiaci nerušene pracovať. Preto by som odporúčala kolegom začať pred touto témou niečím rozsahom menším. Materiálov na internete sa dá nájsť naozaj veľa a každý vyučujúci si môže stanovišťa a ich obsah prispôbiť svojim požiadavkám a cieľom.

Ako som už v úvode spomínala, hlavným cieľom tejto pedagogickej skúsenosti je poskytnúť vyučujúcim nemeckého jazyka vo vyučovaní nemeckého jazyka overené hotové učebné materiály, pracovné listy a spracované didaktické postupy k téme: „Krajina, ktorej jazyk sa učím“ v inovovanej podobe – metódou učenia sa na stanovištiach. Túto metódu mám v praxi niekoľko krát vyskúšanú a odporúčam ju

kolegom začleniť do ich „portfólia“. Inovácie, inšpiratívne zadania a priestor pre kreativitu žiakov pôsobia na motiváciu žiakov vždy pozitívne a podporujú atraktivitu nemeckého jazyka.

## **ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV**

1. BAUSCH, K.-R., CHRIST, H., KRUMM, H.: Handbuch Fremdsprachenunterricht. Tübingen und Basel: A. Francke Verlag, 2007. ISBN 978-3-8252-8043-7
2. FISCHER-MITZIVIRIS, A., JANKE-PAPANIKOLAOU, S.: Blick. Lehrbuch. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2001. ISBN 3-19-001573-2
3. OCHMANN, N.: Deutsch – Magazin. Ismaning: Max Hueber Verlag, 2005. ISBN 3-19-021663-0
4. TUREK, I.: Didaktika. Bratislava: Iura Edition, 2008. ISBN 978-80-8078-198-8.

### **Internetové zdroje**

5. Učenie sa na stanovištiach. [online] [cit. 20.7.2014]. Dostupné na: [www.mpc-edu.sk/library/files/krausova\\_ucenie\\_na\\_stanovistiach.pdf](http://www.mpc-edu.sk/library/files/krausova_ucenie_na_stanovistiach.pdf)

## **ZOZNAM PRÍLOH**

Príloha 1 Geografia – karty

Príloha 2 História – karty

Príloha 3 Text piesne



Príloha 1 Geografia - karty

<b>Anfang</b>	<b>Hamburg</b>
<b>N</b>	

<b>Elbe</b>	<b>Genf</b>
<b>O</b>	

<b>Elbe</b>	<b>Innsbruck</b>
<b>O</b>	

<b>Rhone</b>	<b>Tübingen</b>
<b>S</b>	

<b>Inn</b>	<b>Berlin</b>
<b>R</b>	

<b>Neckar</b>	<b>Augsburg</b>
<b>T</b>	

<b>Spree/Havel</b>	<b>Salzburg</b>
<b>D</b>	

<b>Lech</b>	<b>Graz</b>
<b>S</b>	

<b>Salzach</b>	<b>Basel</b>
<b>S</b>	

<b>Mur</b>	<b>Frankfurt</b>
<b>E</b>	

<b>Rhein</b>	<b>Ulm</b>
<b>E</b>	

<b>Main</b>	<b>Ende</b>
<b>E</b>	

**Príloha 2 História – karty**

<b>Karl der Große</b>
<b>J.</b>

<b>Otto der Große</b>
<b>W.</b>

<b>Johan Gutenberg</b>
<b>G</b>

<b>Martin Luther</b>
<b>O</b>

<b>August II. (der Starke) von Sachsen</b>
<b>E</b>

<b>Brüder Grimm</b>
<b>T</b>

<b>Otto von Bismark</b>
<b>H</b>

<b>Helmut Kohl</b>
<b>E</b>

### Príloha 3 Text piesne Názov prílohy

Deutsch, deutsch, deutsch...

Natürlich hat ein Deutscher "Wetten, dass" erfunden  
Vielen Dank für die schönen Stunden  
Wir sind die freundlichsten Kunden auf dieser Welt  
Wir sind bescheiden - wir haben *Geld*  
Die Allerbesten in jedem *Sport*  
Die Steuern hier sind Weltrekord  
Bereisen Sie Deutschland und bleiben Sie hier  
Auf diese Art von Besuchern warten wir  
Es kann jeder hier wohnen, dem es gefällt  
Wir sind das freundlichste *Volk* auf dieser Welt

Deutsch, deutsch...

Nur eine Kleinigkeit ist hier verkehrt  
Und zwar, dass Schumacher keinen Mercedes fährt

*Refrain:*

Das alles ist Deutschland - das alles sind wir  
Das gibt es nirgendwo anders - nur hier, nur hier  
Das alles ist Deutschland - das sind alles wir  
Wir leben und wir *sterben* hier

Deutsch, deutsch...

Es bilden sich viele was auf Deutschland ein  
Und mancher findet es geil, ein Arschloch zu sein  
Es gibt manchen, der sich gern über Kanaken beschwert  
Und zum Ficken jedes Jahr nach Thailand fährt  
Wir lieben unsere *Autos* mehr als unsere Frau'n  
Denn deutschen Autos können wir vertrau'n  
Gott hat die Erde nur einmal geküsst  
Genau an dieser Stelle, wo jetzt Deutschland ist  
Wir sind überall die besten - natürlich auch im Bett  
Und zu Hunden und Katzen besonders nett

Das alles ist Deutschland...

Wir sind besonders gut im Auf-die-Fresse-hau'n  
auch im Feuerlegen kann man uns vertrau'n  
Wir steh'n auf *Ordnung* und *Sauberkeit*  
Wir sind jederzeit für 'nen Krieg bereit  
Schönen Gruß an die Welt, seht es endlich ein  
Wir können *stolz* auf Deutschland... Schwein...

